

Federalne Ministerstwo Oświaty i Badań Naukowych (BMBF)

53170 Bonn – 11055 Berlin

Wytyczne w sprawie wniosków o dofinansowanie na bazie wydatków (AZA/AZAP/AZV)

A. Postanowienia ogólne i warunki udzielania wsparcia.

BMBF (Ministerstwo) może przyznać na wniosek dofinansowanie przedsięwzięć badawczych, rozwojowych i innych w sferach oświaty i nauki, jeżeli państwo ma w ich przeprowadzeniu **ważny interes**, który bez tego dofinansowania nie może zostać zaspokojony w ogóle lub w koniecznym zakresie. Uprawnionymi do złożenia wniosku są beneficjenci dofinansowania, którzy w chwili wypłaty przyznanego dofinansowania mają zakład lub oddział w Niemczech. Przedsięwzięcie musi w zasadzie być realizowane w Niemczech. Beneficjentowi dofinansowania wolno wykorzystać wyniki uzyskane w ramach projektu poza Europejskim Obszarem Gospodarczym bądź Szwajcarią jedynie za uprzednią pisemną zgodą Udzielającego Dofinansowania. Z reguły Ministerstwo określa interes Państwa i ogłasza go w formie wytycznych udzielania wsparcia.

Przedsięwzięcia muszą być możliwe do wyodrębnienia tematycznego, czasowego i finansowego; nie mogą być już rozpoczęte. Beneficjent musi potrafić udowodnić zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie środków.

Dofinansowania dokonuje się zasadniczo w formie częściowego finansowania danego przedsięwzięcia. Zgoda na pełne finansowanie wyrażana jest jedynie wyjątkowo, jeżeli wnioskodawca nie ma żadnego interesu lub bardzo nieznaczny interes gospodarczy lub ma tylko niematerialny interes, który nie narusza interesu państwa, albo przedsięwzięcie może być zrealizowane tylko w razie przejęcia przez państwo ogółu wydatków kwalifikowalnych.

Wykorzystanie środków federalnych oraz dowód ich zgodnego z celem wykorzystania reguluje decyzja o dofinansowaniu oraz **załączone** do niej ogólne lub szczególne postanowienia dodatkowe Ministerstwa.

Wniosek musi zawierać dane niezbędne do oceny zasadności i konieczności dofinansowania. Stanowi on podstawę decyzji, czy, pod jakimi warunkami i na jakich zasadach, dofinansowanie może zostać przyznane.

Częścią składową wniosku jest opis przedsięwzięcia z planem jego wykorzystania. Plan w fazie składania wniosku powinien mieć charakter wiarygodnej prognozy co do opcji wykorzystania, konkretyzuje się podczas prowadzenia przedsięwzięcia i jest sukcesywnie uszczegóławiany (w ramach bieżącej dokumentacji). Do raportu końcowego musi zostać załączony zaktualizowany plan wykorzystania.

Wnioskodawcy powinni sprawdzić, czy zamierzonego przez nich przedsięwzięcia nie mogą przeprowadzić razem z europejskimi partnerami w ramach EUREKA. W adekwatnych wypadkach projekty EUREKA, przy jednakowej jakości merytorycznej, mogą być preferowane w stosunku do innych projektów. Bliższe informacje w sprawie włączenia przedsięwzięcia do EUREKA wnioskodawcy mogą uzyskać w

Biurze EUREKA/COST (u Projektträger DLR*) lub w Ministerstwie albo we właściwej agendzie, zarządzającej środkami wspierania projektów.

Wnioskodawcy powinni, również we własnym interesie, korzystać z dostępnych środków wsparcia z Unijnego Programu Ramowego Badań i Innowacji. W adekwatnych wypadkach należy, możliwie jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez państwo, złożyć wniosek o środki wsparcia w Komisji Europejskiej. Należy to odpowiednio przedstawić przy składaniu wniosku o dofinansowanie państwowe (np. w piśmie przewodnim lub w wyjaśnieniach co do planu finansowania). W sprawach aktywności UE w sferze wspierania projektów informują i doradzają krajowe punkty kontaktowe Rządu Federalnego. Adresy internetowe tych krajowych punktów kontaktowych można znaleźć na witrynie <http://www.horizont2020.de/beratung-nks-netzwerk.htm>.

Wnioskodawcy powinni, również we własnym interesie, korzystać z dostępnych środków wsparcia z Unijnego Programu Ramowego Badań i Innowacji. W adekwatnych wypadkach należy, możliwie jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przez państwo, złożyć wniosek o środki wsparcia w Komisji Europejskiej. Należy to odpowiednio przedstawić przy złożeniu wniosku o dofinansowanie państwowe (np. w piśmie przewodnim lub w wyjaśnieniach co do planu finansowania). W sprawach aktywności UE w sferze wspierania projektów informują i doradzają krajowe punkty kontaktowe Rządu Federalnego. Adresy internetowe tych krajowych punktów kontaktowych można znaleźć na witrynie <http://www.horizont2020.de/beratung-nks-netzwerk.htm>.

Jeżeli składa się wniosek o dofinansowanie jako „wsparcie de minimis” w rozumieniu Rozporządzenia (UE) nr 1407/2013 Komisji z dnia 18 grudnia 2013 r. o stosowaniu art. 107 i 108 TFUE (Traktatu o funkcjonowaniu UE), to należy stosować się do zasad proceduralnych, określonych w formularzu Ministerstwa nr 0119 (w części B tego druku).

Istniejące ograniczenia prawne związane z kontrolą eksportu mogą mieć znaczenie przy realizacji danego przedsięwzięcia. Dlatego wskazujemy na potrzebę brania pod uwagę treści

Dokumentu referencyjnego „Transfer technologii i nieprolifracja”

Federalnego Urzędu ds. Gospodarki i Kontroli Eksportu (BAFA). Obowiązującą wersję tego dokumentu można pobrać pod adresem internetowym <http://www.ausfuhrkontrolle.info/ausfuhrkontrolle/de/arbeitshilfen/merkblaetter/index.html>

W przypadku planowanego przedsięwzięcia wspólnego (projekt wspólny z osobą trzecią jako partnerem, jeśli nie jest to wymiana świadczeń w ramach stosunku zlecenia) należy tę współpracę ustanowić w umowie kooperacyjnej, która powinna zawierać postanowienia w sprawie zasad używania i wykorzystywania wiedzy oraz wyników przez partnerów wspólnego przedsięwzięcia.

Partnerzy powinni przede wszystkim przestrzegać przepisów wyższej rangi, w szczególności unijnego prawa konkurencji. Umowę kooperacyjną należy przedkładać Ministerstwu lub działającej na jego zlecenie agendzie tylko na wyraźne żądanie. Wspierani partnerzy

* agenda Niemieckiej Agencji Kosmicznej, działająca m.in. na zlecenie Ministerstwa (przyp. tłum.)

kooperacyjni są jednak na mocy decyzji o przyznaniu dofinansowania zobowiązani do zawarcia umowy kooperacyjnej. Zasadnicza zgoda partnerów koalicyjnych musi zostać wykazana już przed samą decyzją, przez co najmniej następujące informacje o całym projekcie wspólnym:

- partner kooperacji
- wydatki/koszty i wielkość wsparcia, o jakie się wnosi,
- czas trwania,
- plan pracy,
- plan wykorzystania oraz istniejące prawa ochronne,
- kierownictwo/koordynacja przedsięwzięcia.

Szczegóły należy zaczerpnąć z „Dokumentu referencyjnego dla wnioskodawców/beneficjentów dofinansowania w sprawie współpracy partnerów projektów kooperacyjnych” (formularz Ministerstwa nr 0110)

Nie istnieje roszczenie o udzielenie dofinansowania.

Korporacje, instytuty i fundacje prawa publicznego („wnioskodawcy publiczni”) przesyłają wniosek drogą służbową oraz jedną kopię bezpośrednio do Ministerstwa lub jego agendy, o ile z prawa krajowego nie wynika odmienna regulacja (por. oświadczenia AZA).

Cesja roszczenia z decyzji o dofinansowaniu na osobę trzecią jest zasadniczo wykluczona. Na wniosek Ministerstwo może wyjątkowo zezwolić na cesję, jeżeli zachodzą szczególne przyczyny i pozostają one w bezpośrednim związku z przedsięwzięciem.

B. Wypełnianie wniosku

Do wniosku należy stosować formularz Ministerstwa, oznaczony jako AZA (dofinansowanie na bazie wydatków) lub AZAP (dofinansowanie na bazie wydatków z ryczałtem) bądź AZV (dofinansowanie/ umowa o administrowanie).

Wniosek należy przesłać za pośrednictwem elektronicznego systemu wnioskowego easy-Online. Jego udostępnienie jest bezpłatne w Internecie pod adresem <https://foerderportal.bund.de/easyonline>.

Aby wersja online wniosku nabrała mocy wiążącej, formularze wygenerowane elektronicznie muszą być dodatkowo podpisane i wysłane pocztą do Ministerstwa lub jego upoważnionej agendy. Istnieje jednak również możliwość użycia elektronicznego podpisu kwalifikowanego. Jeżeli dla danego przedsięwzięcia zostało już przyznane jakieś dofinansowanie, należy rozróżnić między dalszym dofinansowaniem a podwyższeniem kwoty dofinansowania.

Dalsze dofinansowanie ustanawia nowy odrębny stosunek dofinansowania i nie narusza poprzedniego dofinansowania wraz z jego ewentualnymi podwyżkami. Zaczyna swój bieg jako nowe dofinansowanie z reguły dopiero po upływie okresu pierwszego dofinansowania (wraz z podwyżkami). Słowo „dalsze” odnosi się do tematycznego, ale nie budżetowo-prawnego związku z poprzednim dofinansowaniem.

Podwyżkami są zasadniczo wszelkie zmiany dofinansowania na korzyść beneficjenta w okresie dofinansowania. Mogą one dotyczyć np. tematu, okresu dofinansowania, kwoty, programu prac dofinansowywanego przedsięwzięcia, nie mogą jednak zmienić istoty postawionych zadań, sposobu finansowania, udziału środków wspierających oraz głównych postanowień dodatkowych, bo w innym przypadku aktualnie istniejący stosunek dofinansowania musiałby zostać zakończony i wsparcie mogłoby być kontynuowane tylko przez ustanowienie nowego stosunku dofinansowania. Kompletny wniosek o podwyżkę jest niezbędny tylko wtedy, kiedy kwota dofinansowania ma zostać podwyższona.

W przypadku podwyżek należy tylko oszacować kwotę, jaka jest **dodatkowo** potrzebna (por. jednak AZA Finansowanie).

AZA Uczestnicy projektu

A01 Podana nazwa musi być zgodna z wiążącym prawnie określeniem.

W przypadku szkolnictwa wyższego należy uwzględnić, że wnioskodawcą jest zawsze szkoła wyższa (a nie instytut lub uczony(a); instytuty nie mają zdolności prawnej).

Partnerzy umowy: informacje o partnerach umowy są niezbędne, aby wyraźnie przedstawić ewentualne prawa osób trzecich w związku z przedsięwzięciem.

Umowy dotyczące przedsiębiorstwa w rozumieniu §§ 291 i 292 AktG (Prawa o spółkach akcyjnych), którym podlega wnioskodawca, to

- umowa o sprawowanie kontroli,
- umowa o odprowadzanie zysku,
- umowa o wspólność zysku,
- umowa o częściowe odprowadzanie zysku,
- umowa dzierżawy lub udostępnienia zakładu.

A25 Instancje kontrolne to na przykład urzędy kontroli, audyt wewnętrzny itp.

Należy podawać tylko własne instancje kontrolne. Za własną instancję kontrolną szkoły uważa się np. audyt wewnętrzny, ale nie krajowy trybunał obrachunkowy, instancje kontrolne administracji landów lub ich oddziały.

A65 Podatek obrotowy za dostawy i inne świadczenia osób trzecich tylko wówczas stanowi wydatek podlegający zwrotowi, jeżeli w zakresie wnioskowanego przedsięwzięcia nie są Państwo uprawnieni do potrącenia przedpłaconego podatku zgodnie z § 15 Ustawy o podatku obrotowym.

S01 Placówka wykonawcza to właściwa placówka wnioskodawcy, np. Instytut Fizyki Uniwersytetu w Heidelbergu, gdzie Instytut to placówka wykonawcza, a Uniwersytet to wnioskodawca.

G01 Jeżeli wnioskodawca/placówka wykonawcza i odbiorca płatności nie są identyczni, należy to podać i wyjaśnić we wniosku.

G02 do G05 Tutaj należy podawać tylko rachunek bieżący (o ile istnieje, to rachunek bieżący w centralnym banku krajowym).

- G06 Placówka księgową powołaną do wewnętrznej obsługi rachunkowej dofinansowania w miarę możliwości nie powinna być zmieniana w czasie trwania przedsięwzięcia. O zmianach należy zawiadamiać. W przypadku szkół wyższych placówkę księgową należy koniecznie podać kasie otrzymującej środki. Dane nie mogą przekraczać 71 znaków.

AZA Partnerzy kooperacji

- Z05 Rola
1. Współpraca bez zawiązania spółki.
Ta forma współpracy nie jest tak ścisła, aby zawiązanie przez poszczególnych partnerów spółki prawa cywilnego (wspólnoty roboczej, konsorcjum) było do tego niezbędne (np. współpraca badawcza). Przedsięwzięcia partnerów są finansowane odrębnie, jak w przypadku pojedynczego dofinansowania. Partnerzy są jednak zobowiązani do uzgodnień merytorycznych i terminowych. Za współpracę w tym rozumieniu nie jest uważane udzielanie zleceń osobom trzecim.
 2. i 3. Wspólnota robocza (spółka cywilna).
W przypadku współpracy opartej o wzajemne związanie partnerów poprzez spółkę taka wspólnota (z reguły spółka prawa cywilnego) wyjątkowo może być wnioskodawcą.
Szczegóły należy przed złożeniem wniosku wyjaśnić w Ministerstwie bądź jego agendzie. Razem z wnioskiem należy przedłożyć teksty umów w wersjach gotowych do podpisu. Jeżeli umowy już istnieją, należy je załączyć.

AZA Dane dotyczące przedsięwzięcia (1)

- V06 Temat powinien w miarę możliwości określać przedsięwzięcie w sposób powszechnie zrozumiały; z reguły jest on publikowany przez Ministerstwo po akceptacji projektu.
- V07 Wersja skrócona opisu przedsięwzięcia powinna być powszechnie zrozumiała i dawać wgląd w postawione zadania. Należy stosować wyznaczony schemat i strukturę. Należy podawać tylko dane niepodlegające ochronie prawnej.
- V07a Plan pracy należy sformułować zwięźle i w sposób powszechnie zrozumiały.
- V08 W zakresie planowanego wykorzystania rezultatów mogą być podawane również dane istotne z punktu widzenia ochrony prawnej.

AZA Finansowanie

Plan finansowania

Wydatki niezbędne do realizacji przedsięwzięcia należy ustalić starannie, z uwzględnieniem dostępnych danych, wiedzy i doświadczenia. Należy wykonać zestawienia dla poszczególnych rodzajów wydatków. We wniosku należy podać jednoznaczne i pełne **wyjaśnienia do planu finansowania**, w szczególności do podstaw kalkulacji i założeń ilościowych.

W przypadku wieloletniego czasu trwania projektu należy wypełnić, według formularza „AZA Finansowanie (1)”, oprócz planu finansowego na cały czas trwania przedsięwzięcia (**łączy** plan finansowy) także oddzielne plany finansowe dla poszczególnych lat kalendarzowych,

W przypadku **podwyżek** należy przedstawić **dodatkowe** potrzeby; poza tym należy sporządzić skumulowane roczne plany finansowe oraz skumulowany **łączy** plan finansowy. W planach finansowych mogą zostać umieszczone w zasadzie tylko wydatki związane z przedsięwzięciem, które zostaną spowodowane w ramach przewidzianego czasu trwania przedsięwzięcia, najwcześniej jednak od chwili złożenia wniosku (wpłynięcie do Ministerstwa lub jego upoważnionej agencji).

Również w przypadku konferencji, kongresów i podobnych imprez, oprócz wymienionych poniżej pozycji, żadne dalsze wydatki zasadniczo nie mogą być uznane za kwalifikowalne.

Wydatki osobowe

F0811 – F0820 **Wnioskodawcy**, których **łączy** wydatki w **przeważającej mierze** są pokrywane z dofinansowania ze źródeł publicznych, nie mogą uprzywilejowywać finansowo osób zatrudnionych w ramach danego projektu w stosunku do porównywalnych pracowników państwowych. Wydatki osobowe wykraczające ponad ten zakaz uprzywilejowywania nie są kwalifikowalne. Odnosi się to również do objętych kosztorysem dodatkowych wydatków osobowych. Nie wolno przyznawać wyższych wynagrodzeń, niż przewidziano w Układzie Zbiorowym dla Sektora Publicznego (TVöD). Nie obowiązuje to, o ile instytucja naukowa płaci zatrudnionym w niej naukowcom wynagrodzenia lub ich składniki ze środków, które – zgodnie z § 2 Ustawy o wolności gospodarczej z dnia 5 grudnia 2012 (niemiecki Dziennik Ustaw I, s. 2457), zmienionym przez Artykuł 122 Rozporządzenia z dnia 31 sierpnia 2015 (niemiecki Dziennik Ustaw I, s. 1474) – nie są bezpośrednio ani pośrednio finansowane z niemieckich środków publicznych.

Państwowe szkoły wyższe z uwagi na swoją strukturę finansowania z reguły nie podlegają zakazowi uprzywilejowywania.

Aż do odwołania nie ma też wątpliwości, że w instytucjach wspólnie finansowanych przez federację i przez kraje związkowe jest stosowane prawo układów zbiorowych odnośnych landów, o ile tak przewidują wewnętrzne regulacje lub postanowienia umowne podmiotu dofinansowującego lub dane instytucje są w większości finansowane przez jeden lub więcej niż jeden kraj związkowy.

Nie wolno przyznawać innych świadczeń wykraczających poza układy zbiorowe. Naukowcy otrzymują z reguły w pierwszej kolejności wynagrodzenie według E 13 TVöD/TV-L*.

* TV-L: Układ Zbiorowy dla Pracowników Sektora Publicznego – Landy (przyp. tłum.)

Zakazu uprzywilejowania nie wolno też obchodzić w taki sposób, że wydatki niekwalifikowalne będą finansowane przez osoby trzecie.

Wydatki osobowe nie są kwalifikowalne, o ile **pokrywają je osoby trzecie z budżetów publicznych**. Jeżeli stali współpracownicy (pozostający na etatach u beneficjenta dofinansowania i przez niego opłacani) są zaangażowani przy przedsięwzięciu, które jest dofinansowywane, wolno im zasadniczo powierzać tylko prace, które odpowiadają ich szeregowaniu zgodnie z układem zbiorowym. Jeżeli stałemu współpracownikowi (pozostającemu na etacie u beneficjenta) wyjątkowo powierza się czynności wymagające wyższej wyceny, które uzasadniają wynikające z układu zbiorowego roszczenie o osobisty dodatek, to ten dodatek może być rozliczony w ciężar dofinansowania. Jeśli jest wyjątkowo niezbędne tymczasowe zaangażowanie zastępstwa dla zaangażowanego przy projekcie stałego współpracownika (pozostającego na etacie u beneficjenta), to takie wydatki mogą być rozliczane w ciężar dofinansowania. Założona kwota nie może jednak przekraczać wydatków na to zastępstwo.

Wydatki na honoraria dla pracowników etatowych wnioskodawcy zasadniczo nie są kwalifikowalne.

Kwoty zakładane w kosztorysie z tytułu wydatków osobowych należy ustalać w sposób następujący:

- jeżeli pracownicy są **znani**, należy obliczyć powstające przypuszczalnie wydatki osobowe. Ta zasada obowiązuje zawsze również wtedy, gdy pracownicy byli już zatrudnieni u wnioskodawcy i wykonywali inne zadania. Zasiłki, zasiłki urlopowe oraz odnoszące się do osób wydatki rzeczowe (np. rozłąkowe, zwrot kosztów przeprowadzki) mogą być przedmiotem dofinansowania tylko wówczas, gdy zostały wypłacone w okresie dofinansowania. W wyjaśnieniach należy podać, że ich koszty zostały oszacowane w związku z wydatkami osobowymi.

- jeżeli pracownicy(-e) nie są jeszcze bliżej znani, to wolno wykazać **co najwyżej** ustalone przez Ministerstwo założenia wydatków osobowych. Informacji o maksymalnych możliwych w danej sytuacji kalkulacjach mogą ewentualnie udzielić także właściwy referat Ministerstwa lub jego upoważniona agenda.

Dla osób w wieku przedemerytalnym, świadczących pracę w niepełnym wymiarze według modelu blokowego, kwalifikowalne wydatki osobowe należy wyliczać następująco:

- Dla fazy aktywnej fikcyjne składniki wynagrodzenia nie są kwalifikowalne. W fazie pasywnej odpowiednie wydatki osobowe mogą być rozliczone do końca okresu dofinansowania. Wsparcie w fazie pasywnej ogranicza się do różnicy między

pełnym wynagrodzeniem a wydatkami, które w fazie aktywnej były kwalifikowalne. Po zakończenia okresu wspierania przedsięwzięcia dalsze finansowanie nie jest możliwe.

W wypadku osób w wieku przedemerytalnym, świadczących pracę w niepełnym wymiarze, kwalifikowalne jest tylko świadczenie pracy na rzecz projektu.

Niezależnie od danego wariantu finansowania wykorzystanie pracy osób w wieku przedemerytalnym w niepełnym wymiarze nie może prowadzić do zwiększenia wydatków państwa.

We wniosku należy ujmować wydatki osobowe zgodnie z wyznaczonymi normami. W odniesieniu do naukowców wynagradzanych wyżej niż według grupy uposażeniowej E 13, należy załączyć dodatkowo krótki opis zadań.

Jeżeli **prywatni** wnioskodawcy nie stosują TVöD/TV-L, powinni ujmować naukowców oraz porównywalnych pracowników wraz ich wynagrodzeniami w formularzu F0811/F0812; to samo dotyczy pozostałych współpracowników (np. inżynierów, laborantów), ujmowanych w formularzu F0816/F0817. Dla każdego współpracownika należy w wyjaśnieniach podać wynagrodzenie oraz przewidywany okres zatrudnienia.

W przypadku wnioskodawców, którzy jako pracodawcy są zobowiązani do wnoszenia opłaty U 1 (procedura kompensacyjna zapewniająca dalszą wypłatę wynagrodzenia w razie choroby), zasadniczo tylko kwota minimalna (ulgowa stawka opłaty) jest uznawana za kwalifikowalną. Świadczenia kasy chorych z tytułu dalszej wypłaty wynagrodzenia należy proporcjonalnie zaliczyć na poczet uznanych za kwalifikowalne wydatków osobowych.

F0822 Naukowy i studencki personel pomocniczy szkół wyższych może otrzymywać wynagrodzenia, jakie są płacone w danej uczelni. Ponadto taki personel może, stosownie do swych czynności i ich znamion, być zaszeregowany i wynagradzany zgodnie z obowiązującym w danej uczelni układem zbiorowym. Należy tu podać, według jakich zasad te wynagrodzenia zostały ustalone.

Honoraria dla kierowników projektu oraz innych stałych pracowników wnioskodawcy zasadniczo **nie** są kwalifikowalne. Co do honorariów w przypadku zleceń na rzecz osób trzecich – zob. objaśnienia w F0835.

Jeżeli dofinansowanie jest przeznaczone do wykorzystania przez **prawnie niesamodzielną** placówkę wnioskodawcy (placówka wykonawcza, zob. AZA Uczestnicy przedsięwzięcia w S01), np. instytut szkoły wyższej, agendę/placówkę roboczą związku, to umowy o pracę powinny być zawarte przez beneficjenta (np. szkołę wyższą, związek mający zdolność prawną). Na

zobowiązania ze stosunku pracy, które wykraczają poza okres dofinansowania, nie będą wypłacane żadne środki.

Rzeczowe wydatki administracyjne

Podatek obrotowy za dostawy oraz inne świadczenia osób trzecich należą do wydatków podlegających zwrotowi tylko wtedy, jeżeli nie są Państwo uprawnieni do odliczenia podatku zgodnie z § 15 Ustawy o podatku obrotowym (UStG) (zob. AZA Uczestnicy przedsięwzięcia, punkt A65).

W przypadku dostaw i innych świadczeń osób trzecich należy uwzględnić zaoferowane upusty w miarę możliwości już przy sporządzaniu kosztorysu.

F0831 **Przedmioty o koszcie jednostkowym do 410 €** Wydatki na rzeczy ruchome (przedmioty), które należy uznać za elementy wyposażenia podstawowego wnioskodawcy, nie są kwalifikowalne (co do pojęcia wyposażenie podstawowe – zob. objaśnienia do F0850).

F0832 Tu należy oszacować i objaśnić **czynsze najmu** za dodatkową powierzchnię roboczą lub za sprzęty.

F0833 **Koszty obliczeniowe** należy wyjaśnić według liczby godzin (minut, sekund), stawki godzinowej oraz typu urządzenia obliczeniowego

Wydatki na skorzystanie z centrum obliczeniowego własnej szkoły wyższej zasadniczo nie są kwalifikowalne.

F0835 Jeżeli zamierza się powierzyć prace badawczo-rozwojowe osobom trzecim w ramach **zleceń indywidualnych** powyżej 100.000 €, należy podać w wyjaśnieniach:

- jaka usługa ma zostać zlecona,
- dlaczego nie wykonają Państwo tej usługi sami,
- kto ma otrzymać zlecenie wykonania usługi,
- jak wysokie jest wynagrodzenie.

Przy udzielaniu zleceń należy przestrzegać przepisów z zakresu prawa zamówień publicznych, zgodnie z nr 2.4 Postanowień dodatkowych dla dofinansowywania na podstawie wydatków Ministerstwa Oświaty i Badań Naukowych w sprawie wspierania przedsięwzięć (NABF) lub nr 3 Ogólnych postanowień dodatkowych w sprawie dofinansowywania przedsięwzięć na rzecz jednostek samorządu terytorialnego i związków jednostek samorządu terytorialnego (ANBest-GK)

Umowy badawczo-rozwojowe są dopuszczalne tylko wtedy, gdy z przyczyn technicznych lub ekonomicznych niektóre części przedsięwzięcia muszą zostać wykonane przez osoby trzecie. Typowe umowy o dostarczenie (np. umowy o dostawę przedmiotów, materiałów eksploatacyjnych) należy przyporządkować do poszczególnych pozycji planu finansowania. Przy udzielaniu zleceń badawczo-rozwojowych przedsiębiorstwom krajowym gospodarki komercyjnej należy się opierać na „Umowie wzorcowej (umowa badawczo-rozwojowa ZE)”

oraz „Postanowieniach ogólnych dla umów badawczo-rozwojowych beneficjentów dofinansowania Ministerstwa Oświaty i Badań Naukowych (BEBF-ZE 98)”. Dokumenty te można w razie potrzeby pobrać online pod adresem <https://foerderportal.bund.de>. W wypadku umów badawczo-rozwojowych z innymi osobami trzecimi do umów badawczo-rozwojowych muszą zostać włączone zobowiązania wobec Ministerstwa, wynikające z decyzji o przyznaniu dofinansowania. Jeżeli w odniesieniu do umów badawczo-rozwojowych z wynagrodzeniem powyżej 100.000 € określenie zleceniobiorcy we wniosku nie jest jeszcze możliwe, przed udzieleniem zlecenia należy uzyskać pisemną zgodę Ministerstwa.

Jeżeli udzielenie zleceń badawczo-rozwojowych osobom trzecim ma nastąpić nie według cen rynkowych, a wynagrodzenie w poszczególnych umowach przekracza kwotę 100.000 € na jedno zlecenie (por. nr 2.4.1 NABF lub 11.1 Szczególne postanowienia dodatkowe dotyczące dotacji Ministerstwa w celu wspierania projektów na bazie wydatków dla jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków [BNBest-GK]), to w odniesieniu do tych świadczeń częściowych należy załączyć

- plany finansowania (formularz Ministerstwa AAA Finansowanie) – z uwzględnieniem zasad „Informacji w sprawie ofert na bazie wydatków” (formularz Ministerstwa 0087a) lub
- wstępne kalkulacje (formularz Ministerstwa AAK Finansowanie) – z uwzględnieniem zasad „Dokumentu referencyjnego w sprawie zleceń na bazie kosztów” (formularz Ministerstwa 0068b).

Obowiązuje to odpowiednio także wówczas, gdy zezwolenie jest uzyskiwane ex post. Odmienne od zasad zgodnych z Informacjami i Dokumentem nie należy wyłączać kalkulacji wydatków/kosztów osobowych dla pracowników, którzy już otrzymują podstawowe finansowanie z budżetów publicznych.

W wypadku umów w ramach przedsięwzięcia, przewidujących wynagrodzenie w formie honorariów, można na podstawie §§ 9-11 Ustawy o wynagradzaniu biegłych, tłumaczy ustnych i pisemnych oraz o rekompensacie dla ławników, świadków i osób trzecich (JVEG) kalkulować stawkę godzinową od 65 do 120 €.

Wysokość stawki godzinowej należy uzasadnić.

Zlecenia zagraniczne poza obszarem Unii Europejskiej mogą być udzielane tylko wówczas, gdy na obszarze Unii nie można ich udzielić lub nie można ich udzielić na rozsądnych warunkach. Szczegóły należy uzgodnić z Ministerstwem przed złożeniem wniosku.

W przypadku podwyżek należy podać tylko **dodatkowe** zlecenia badawczo-rozwojowe.

F0838

Tutaj przynależą np. **materiały eksploatacyjne** w laboratorium (chemikalia, wyroby szklane), surowiec do obróbki w warsztatach i inne, o ile dany materiał

jest potrzebny w ramach przedsięwzięcia. Wydatki na zużycie energii (prąd, gaz, woda) zasadniczo mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli ich zużycie może być ustalone za pomocą instrumentów pomiarowych i przyczynowo przyporządkowane przedsięwzięciu. Wydatki na gotowość dostarczenia energii nie są kwalifikowalne. Koszty konserwacji i napraw oraz opłaty ubezpieczeniowe dotyczące przedmiotów, które nie są zaliczane do podstawowego wyposażenia wnioskodawcy, są kwalifikowalne tylko w uzasadnionych wyjątkowych przypadkach.

F0839 Wydatki na **koszty ogólne** są kwalifikowalne tylko wtedy, gdy są wykorzystywane wyłącznie na cele przedsięwzięcia.

F0840 Wydatki na zakup **literatury** kwalifikują się do dofinansowania tylko wtedy, gdy prace te są potrzebne do realizacji przedsięwzięcia.

F0841 Pod pozycją **wydatki rzeczowe** mogą być kalkulowane z reguły tylko następujące wydatki:

a) wydatki na opłaty pocztowe i telekomunikacyjne oraz prace drukarskie (ew. używać formularza 0028 Ministerstwa). Należy je uzasadnić w wyjaśnieniach.

b) konieczne wydatki na zgłoszenie i udzielenie praw ochronnych (rzecznik patentowy i urząd patentowy) dla wypełnienia celu dofinansowania, o ile wydatki te przypadają w okresie dofinansowania i nie mogły ani nie mogą być w inny sposób sfinansowane ze środków publicznych.

Wydatki na rewidentów, nieprzewidziane wydatki oraz rezerwy nie są kwalifikowalne.

F0842 O ile wydatki na pozycje F0838 do F0841 nie mogą lub tylko znacznym wysiłkiem administracyjnym mogą zostać szczegółowo wykazane, mogą one w planie finansowania zostać skalkulowane sumarycznie w wysokości do 10% łącznej sumy wydatków osobowych (F0824) w pozycji F0842 (wydatki rzeczowe). W raporcie końcowym należy jednak wykazać poniesienie tych wydatków rzeczowych przez poszczególne jednostkowe dowody.

Ponadto **instytucje wspierane przez państwo lub w podobny sposób otrzymujące podstawowe finansowanie** (z wyjątkiem szkół wyższych; zob. wskazówki w pozycjach F0865 i F0866), które są rozliczane na podstawie wydatków, mogą być wspierane w drodze dofinansowania w formie ryczałtowego dodatku aż do 10% łącznej sumy wydatków osobowych na przedsięwzięcie, przeznaczonego na świadczenia infrastrukturalne (tzw. koszty ogólne), związane z celem dofinansowania. Powinno z tego zostać opłacone związane z przedsięwzięciem korzystanie z infrastruktury, finansowanej w podstawowym zakresie ze środków państwowych. Instytucja powinna wykazać na podstawie odpowiedniej kalkulacji, że wydatki na infrastrukturę nie są niższe niż skalkulowany ryczałt.

Ten ryczałtowy dodatek może być wyjątkowo skalkulowany i rozliczony przez instytucje, które **nie są** wspierane ze środków państwowych ani w podobny sposób finansowane w zakresie podstawowym, jeżeli spełniają one powyższe kryteria i dodatkowo wykażą, że **zadania wykonywane na życzenie państwa** muszą dla swej realizacji być w przeważającym zakresie zabezpieczone przez publiczne dofinansowanie przedsięwzięć i/lub przez zlecenia publiczne.

F0844 – F0846 W przypadku wnioskodawców, których łączne wydatki są w przeważającej mierze pokrywane przez dofinansowanie ze środków publicznych, współpracownicy zaangażowani w ramach danego przedsięwzięcia nie mogą być uprzywilejowani w zakresie pokrycia kosztów podróży w stosunku do porównywalnych pracowników państwowych.

W wyjaśnieniach do planu finansowania należy podać, jakie postanowienia w sprawie kosztów podróży Państwo stosują.

W przypadku krajowych **podróży służbowych** należy podać w wyjaśnieniach zamierzoną liczbę podróży oraz przewidywane koszty jednostkowe podróży.

Zagraniczne podróże służbowe należy szacunkowo wyszczególnić według celu, miejscowości docelowej, czasu trwania, liczby oraz wydatków jednostkowych na podróż. Jeżeli dla podróży za granicę poza Europę, które we wniosku są indywidualnie uzasadnione, poszczególne dane (np. miejscowość, czas trwania, program, agenda) nie mogą jeszcze zostać ostatecznie podane, należy przed rozpoczęciem podróży – z przedłożeniem odpowiednich danych – uzyskać pisemną zgodę Ministerstwa. Ew. podróże zagraniczne poza Europę, które we wniosku nie zostały szczegółowo wymienione, nie mogą być uznane za kwalifikowalne.

Zastrzega się możliwość żądania dalej idących wyjaśnień dotyczących podróży służbowych krajowych bądź zagranicznych.

F0850 **Przedmioty i inne inwestycje o koszcie jednostkowym powyżej 410 €**

Należą tu wydatki na:

- rzeczy ruchome (przedmioty) o cenie kupna lub innym koszcie pozyskania powyżej 410 € za sztukę (zob. rozgraniczenie do F0831).

Do dofinansowania kwalifikują się jedynie niezbędne wydatki na przedmioty, które są koniecznie potrzebne wyłącznie do realizacji planowanego przedsięwzięcia. Do dofinansowania nie kwalifikują się zasadniczo wydatki na przedmioty, które są potrzebne również przy pozostałych regularnych działaniach instytucji i dlatego podlegają zaliczeniu do wyposażenia podstawowego.

Należy użyć porównywalnych przedmiotów, już będących w dyspozycji jednostki wykonawczej wnioskodawcy. Jeżeli wyjątkowo nie jest możliwe używanie już posiadanego wyposażenia, należy to szczegółowo uzasadnić.

We wniosku o wsparcie należy pisemnie potwierdzić, że inwestycje oszacowane w planie finansowania nie podlegają zaliczeniu do środków podstawowych (zob. AZA Oświadczenia), lub że dostępne przedmioty nie mogą być użyte.

Przedmioty te należy wyszczególnić w numerowanej liście, z uzasadnieniem ich niezbędności. Należy przy tym podać rodzaj, liczbę, cenę jednostkową, łączną cenę lub koszt uzyskania (ewentualnie go oszacować) oraz – jeżeli to możliwe – dostawcę.

F0862 – F0864 Przejąd finansowania

Do określenia sposobu finansowania (np. finansowanie częściowe, finansowanie części brakującej, finansowanie w postaci określonej kwoty, pełne finansowanie) są niezbędne dane.

W finansowaniu przedsięwzięcia kwalifikującego się do dofinansowania powinny oprócz samego wnioskodawcy wziąć stosowny udział również osoby trzecie, zainteresowane przedsięwzięciem. W takich przypadkach należy – o ile są już dostępne – załączyć do wniosku poświadczenia współfinansujących osób trzecich o kwocie ich wkładu.

F0865 Ryczałt na projekt (dotyczy tylko szkół wyższych i klinik uniwersyteckich)¹

Szkoły wyższe (państwowe i niepaństwowe) oraz kliniki uniwersyteckie (niezależnie od formy prawnej) mogą na swe przedsięwzięcia badawcze uzyskać, jako uzupełnienie do wydatków kwalifikowalnych (dotacja Ministerstwa), ryczałt na dane przedsięwzięcie w wysokości 20% wydatków kwalifikowalnych. Ryczałt taki wspiera finansowanie spowodowanych przez projekt pośrednich wydatków związanych z projektem (np. na używanie pomieszczeń, zużycie energii, infrastrukturę IT, personel administracyjny). Szkoła wyższa na własną odpowiedzialność decyduje o użyciu tych środków. Ponieważ chodzi tu o „rzeczywisty ryczałt”, nie jest niezbędny żaden dowód wykorzystania tych środków. Dla ostatecznego ustalenia wysokości ryczałtu decydująca jest faktyczna kwota wydatków uznanych za kwalifikowalne po sprawdzeniu raportu końcowego. Przedsięwzięcia, zaliczane do Inicjatywy Doskonałości, Paktu dla Uczelni (w tym trzeciego filaru pn. „Pakt na rzecz jakości nauczania”) oraz Programu Kształcenia Profesorek, nie otrzymują ryczałtu.

Po ustaleniu sposobu finansowania ryczałt ustala się w drugim kroku automatycznie, w ramach „Przejądu finansowania”, przez zastosowanie ww. formuły.

F0866 Dofinansowanie wraz z ryczałtem (dotyczy tylko szkół wyższych i klinik uniwersyteckich)¹

¹ Dla wnioskodawców nieuprawnionych nie wyświetlają się odnośne pola formularza (easy-AZA). Dotyczy to również szkół wyższych i klinik uniwersyteckich, które nie wnoszą o ryczałt dla danego przedsięwzięcia badawczego.

Dofinansowanie wraz z ryczałtem składa się z dofinansowania (F0864) oraz ryczałtu (F0865).

AZA Oświadczenia

Dokumenty do wniosku

E01 Opis przedsięwzięcia

Opis przedsięwzięcia jest częścią składową wniosku. Jest niezbędny, gdyż dzięki niemu Ministerstwo może sprawdzić, czy przedsięwzięcie zasługuje na dofinansowanie i czy państwo ma istotny interes w jego realizacji. Przy opisie przedsięwzięcia należy w miarę możliwości przestrzegać następującej struktury:

I. Cele

- Ogólny cel przedsięwzięcia

Należy zwięźle opisać cel planowanych prac i podać informacje o wykorzystaniu wyników.

- Związek przedsięwzięcia z celami polityki wsparcia (w szczególności wytyczne w sprawie udzielania wsparcia, program wsparcia)

Należy podać, jakim celom ma się przysłużyć dane przedsięwzięcie (np. przez wskazanie priorytetu w wytycznych w sprawie udzielania wsparcia lub w programie wsparcia).

- Naukowe i/lub techniczne cele robocze przedsięwzięcia

Należy tu podać zamierzone gospodarcze i/lub techniczne cele przedsięwzięcia. Mogą to być przykładowo:

- w badaniach podstawowych – „wyjaśnienie pewnego zjawiska”,
- w badaniach stosowanych – „ulepszenie określonych materiałów”,
- w pracach rozwojowych – „wytworzenie określonego prototypu”.

II. Stan wiedzy i techniki; dotychczasowe prace

- Stan wiedzy i techniki (wraz z alternatywnymi rozwiązaniami, prawami stojącymi na przeszkodzie korzystaniu z rezultatów, wyszukiwaniem informacji)

Stan wiedzy i techniki w dziedzinach, których dotyczy przedsięwzięcie, należy ustalić przez aktualne wyszukiwanie informacji (np. wyszukiwanie literatury i patentów). Należy przedstawić, czy

- przedsięwzięcie jest już przedmiotem innych prac badawczych, rozwojowych, analiz, patentów i/lub
- późniejszemu wykorzystaniu rezultatów nie stoją na przeszkodzie prawa ochronne lub dotyczące ich zgłoszenia.

Należy tu w miarę możliwości korzystać ze źródeł elektronicznych (np. bazy danych, informacje zawarte w sieciach).

- Dotychczasowe prace wnioskodawcy

Tutaj należy podać dotychczasowe prace i doświadczenia w dziedzinie, której dotyczy przedsięwzięcie, jeżeli to możliwe – wraz z listą publikacji i referencji. W szczególności należy przedstawić wcześniejsze prace, które mogą mieć wpływ na przedsięwzięcie.

III. Szczegółowy opis planu pracy

- Planowanie zasobów w odniesieniu do przedsięwzięcia

W planie pracy należy szczegółowo określić zakres prac, które wydają się niezbędne przy uwzględnieniu ekonomicznie sensownego wykorzystania zasobów. Należy wskazać zadania częściowe, specyfikacje, problemy, sposoby rozwiązań, główne etapy, zastrzeżenia i istotne warunki realizacji prac. Należy podać, czy personel, środki rzeczowe i zdolności rozwojowe istnieją w niezbędnym zakresie, czy też muszą być dopiero zapewnione.

- Planowanie głównych etapów

Przebieg prac należy planować tak (zwłaszcza w odniesieniu do głównych etapów), aby najnowsze wyniki, które mogą napłynąć – również od osób trzecich (np. z dalszego wyszukiwania informacji w ramach kontroli towarzyszącej przedsięwzięciu) – mogły spowodować zmianę lub ewentualnie nawet zaprzestanie przedsięwzięcia. Główne etapy należy dokładnie określić i ustalić co do treści i czasu.

IV. Plan wykorzystania

- Perspektywy sukcesu gospodarczego

Należy przedstawić, jakie są krótko-, średnio- lub długoterminowe perspektywy sukcesu w przypadku pozytywnych wyników (horyzont czasowy), zwłaszcza w odniesieniu do potencjalnych rynków (produktów/systemów), a także inne zastosowania. Należy tu przykładowo uwzględnić następujące aspekty:

- zazębianie się strategii badawczych i produkcyjnych,
- korzyści dla rozmaitych użytkowników w postaci grup osób i gałęzi przemysłu w Niemczech (m.in. lista),
- ekonomiczne szanse wdrożenia i transferu.

O ile to możliwe, należy podać informacje o ekonomicznych szansach wdrożenia i transferu (np. opis potencjału rynkowego). Należy do tego np. także ocena, w jakim stopniu do czasu oczekiwanego wdrożenia rynkowego istnieje wyraźna przewaga proponowanego rozwiązania nad rozwiązaniami konkurencyjnymi pod względem funkcjonalnym i/lub ekonomicznym.

- Perspektywy sukcesu naukowego i/lub technicznego

Niezależnie od perspektyw sukcesu gospodarczego należy przedstawić perspektywy sukcesu naukowego i/lub technicznego (z horyzontem czasowym), w tym np. jak planowane rezultaty mogą zostać zastosowane w inny sposób (np. do zadań publicznych, baz danych, sieci, punktów transferu itp.). W tym miejscu należy też uwzględnić ewentualną współpracę z innymi instytucjami, firmami, sieciami, stanowiskami badawczymi itd.

- Naukowa i gospodarcza zdolność do kontynuacji

Należy tu podać, kto w przypadku pozytywnych wyników podejmie bądź powinien podjąć kolejną fazę lub kolejne kroki innowacyjne w celu skutecznego wdrożenia rezultatów przedsięwzięcia i jak to powinno zostać przeprowadzone. Przykładem mogą tu być:

- dla wyników badań podstawowych: kooperacje nauki z gospodarką,
- dla wyników badań stosowanych: otwarcie możliwości wykorzystania w rozmaitych branżach, np. rozwój różnych produktów,
- dla działań rozwojowych: zastosowanie rynkowe.

V. Podział pracy/współpraca z osobami trzecimi

W wypadku przedsięwzięć o szerokim potencjale zastosowań (np. wspólnych przedsięwzięć) podział pracy bądź współpracę z osobami trzecimi (nauka, wielkie przedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa) należy przedstawić z uwzględnieniem objaśnień zawartych w części A.

VI. Niezbędność dofinansowania

Należy przedstawić, dlaczego dofinansowanie jest niezbędne do realizacji przedsięwzięcia (ryzyko gospodarcze i naukowo-techniczne wnioskodawcy)

E10 – E12 Stosownie do zakresu przedsięwzięcia należy załączyć pomoce planistyczne (w miarę możliwości – prezentacje graficzne).

Z wyjątkiem przypadków prostych należy sporządzić co najmniej **plan słupkowy** (E10). W przypadku szerszych i bardziej złożonych przedsięwzięć wchodzi w grę **Plan strukturalny** (E11) lub **Plan sieciowy** (E12).

W planie słupkowym przedstawia się przewidywany przebieg czasowy przedsięwzięcia w całym okresie jego realizacji. Przewidywany czas opracowania każdego zadania częściowego jest nanoszony w formie słupka równoległego do osi czasu.

Plan słupkowy powinien też przewidywać główne etapy; na podstawie ich ewaluacji można decydować o kontynuacji poddziałań lub o alternatywach (z góry określone punkty krytyczne). Terminy głównych etapów zaznacza się przez krótkie wzmianki w odpowiednich miejscach danego słupka.

W **Planie strukturalnym** przedsięwzięcie jest analizowane w swojej strukturze i rozkładane na zadania częściowe (ten sam podział, co w planie prac). Zadania częściowe należy podzielić dalej na pakiety prac, którym należy – o ile to możliwe – przyporządkować wydatki.

W **Planie sieciowym** szkicuje się przedsięwzięcia złożone, w których wypadku równocześnie przebiega tyle ściśle zazębiających się poddziałań, że nie można już sensownie przedstawić ich w diagramie słupkowym. Plan sieciowy powinien wyraźnie wykazywać czasową współzależność poddziałań. Ponadto powinien umożliwiać stwierdzenia:

- w których miejscach w razie opóźnień w poddziałaniach możliwa jest ingerencja zarządcza, aby przedsięwzięcie zakończyć terminowo lub
- o jaki czas ulegnie z konieczności przesunięciu termin końcowy i ew. jak dalece wpłynie to na plan finansowania.

Pozostałe dokumenty

E22 Wiarygodność finansowa

Osoby prawne prawa prywatnego, spółki osobowe oraz osoby fizyczne powinny w wypadku **pierwszego** wniosku, a na żądanie Ministerstwa/ upoważnionej agendy także w wypadku dalszych wniosków załączać następujące dokumenty, jeżeli dane przedsięwzięcie ma być finansowane z udziałem własnym, a ten udział własny – skumulowany z udziałami własnymi w ramach innych przedsięwzięć wspieranych ze środków Planu jednostkowego 30 budżetu federalnego (tj. ze środków budżetowych Ministerstwa Oświaty i Badań Naukowych) – przekracza kwotę 100 000 € w co najmniej rocznym czasie trwania przedsięwzięcia:

- statut/umowę spółki (o ile dotyczy),
- bieżący plan gospodarczy (o ile dotyczy),
- dwa ostatnie roczne sprawozdania finansowe, potwierdzone przez biegłego księgowego lub audytora (ew. doradcę podatkowego lub pełnomocnika podatkowego), wraz ze sprawozdaniami z działalności (o ile istnieją). Jeżeli zweryfikowane roczne sprawozdanie finansowe nie istnieje, należy pomocniczo przedłożyć zweryfikowane przez audytora/doradcę podatkowego zakładowe „sprawozdanie zakładowe” oraz plan obrotów i płynności finansowej.
- wypis z rejestru handlowego/rejestru stowarzyszeń (o ile podmiot jest wpisany),
- informację z banku finansującego (w szczególności na temat wziętych kredytów, zabezpieczeń kredytowych, obrotów na rachunkach bankowych).

W wypadku przedsięwzięć z udziałem własnym określonym poniżej 100 000 € przedkładanie wyżej wymienionych dokumentów zasadniczo nie jest konieczne. Ministerstwo/upoważniona agenda zasięgnie jednak w takich przypadkach informacji w jednej z wywiadowni gospodarczych.

We wszelkich przypadkach wątpliwych Ministerstwo/upoważniona agenda zastrzega sobie generalną możliwość zażądania (dalszych) dokumentów.

Jeżeli spółka cywilna po raz pierwszy występuje jako wnioskodawca, należy przedłożyć wyżej wymienione dokumenty dla poszczególnych współników, o ile partnerzy dotychczas nie składali żadnych wniosków ani nie uzyskali żadnego dofinansowania od Ministerstwa.

Późniejsze oświadczenia muszą być składane zgodnie z przepisami prawa budżetowego oraz unijnego.

E40, E42 Przedsięwzięcie może spowodować wydatki także po jego zakończeniu. Przez udzielenie dofinansowania Ministerstwo nie podejmuje żadnego zobowiązania do poniesienia tych późniejszych wydatków. Przy składaniu wniosku należy jednak poinformować o możliwych wydatkach następczych.

E50 Finansowane przez państwo publiczne instytucje badawcze oraz państwowe szkoły wyższe podlegają w przypadkach państwowego finansowania działań BRI (badania rozwój innowacje) kryteriom art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), dotyczącego pomocy państwowej. Wyjątek stanowi państwowe finansowanie działalności zagospodarczej.

Jeżeli ta sama instytucja prowadzi zarówno działania gospodarcze, jak i niegospodarcze, to w celu uniknięcia subsydiowania skrośnego musi być zapewnione, że oba rodzaje działalności, ich koszty i finansowanie mogą zostać jednoznacznie oddzielone i wykazane np. w rocznym sprawozdaniu finansowym (por. nr 2.1.1 Ram unijnych państwowej pomocy na rzecz BRI, zob. załączony wyciąg z Dziennika Urzędowego UE z 27.06.2014).

2. POMOC PAŃSTWOWA W ROZUMIENIU ART.107

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)

Generalnie, wszelkie finansowanie, wypełniające kryteria Art. 107 ust. 1 TFUE, jest uważane za pomoc państwową. Poniżej przybliżamy pewne typowe sytuacje w obszarze badań, rozwoju i innowacji.

2.1 Instytucje badawcze i oświatowe oraz infrastruktury badawcze jako odbiorcy pomocy państwowej.

Dotacje dla przedsięwzięć BRI (badawczych, rozwojowych i innowacyjnych), które jako pomoc państwowa w rozumieniu Art. 107 ust. 1 TFUE pośrednio lub bezpośrednio uprzywilejowują przedsiębiorstwo komercyjne, podlegają TFUE (w szczególności Art. 107 do 109).

Wymiar wsparcia podlega ramom unijnym dla państwowych środków pomocowych na cele badawcze, rozwojowe i innowacyjne (zob. formularz nr 0119). Ramy unijne co do dopuszczalnej intensywności pomocy będą uzupełnione/uzupełniane przez praktykę administracyjną Komisji Europejskiej. Za pomoc uważa się publiczne finansowanie działalności instytucji badawczych oraz infrastruktur badawczych w zakresie BRI, o ile są spełnione wszystkie warunki z art. 107 ust. 1 TFUE. Z jednej strony jest tu ujęty przypadek, kiedy instytucję badawczą należy zakwalifikować jako przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, przy czym charakter przedsiębiorstwa zależy nie od formy prawnej (prawa publicznego bądź prywatnego) lub charakteru gospodarczego instytucji (zorientowana lub niezorientowana na zysk), lecz od tego, czy instytucja prowadzi działalność gospodarczą, tzn. oferuje towary lub usługi na określonym rynku. Z drugiej strony również pośrednie korzyści (uprzywilejowania), które są zapewniane przedsiębiorstwom przez instytucje i infrastruktury badawcze, finansowane ze środków publicznych, podlegają regulacjom w sprawach środków pomocowych art. 107 i następnym TFUE (por. nr 2.2 Ramy unijne). Środkami pomocowymi w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE mogą więc być również dotacje dla szkół wyższych lub instytucji badawczych, stanowiące wsparcie zarówno instytucjonalne, jak i dotyczące projektów.

2.1.1. Finansowanie przez państwo działalności pozagospodarczej

Jeżeli ta sama instytucja prowadzi zarówno działalność gospodarczą, jak i działania nie mające takiego charakteru, finansowanie jej nie podlega art. 107 ust. 1 TFUE, o ile, w celu uniknięcia subwencjonowania skrośnego, obie formy działalności oraz ich koszty i finansowanie mogą być od siebie jednoznacznie oddzielone (24). Dowód, że środki zostały prawidłowo przyporządkowane, może zostać przeprowadzony w rocznym sprawozdaniu zainteresowanej instytucji.

Komisja z reguły uznaje jednak za działalność pozagospodarczą istotne obszary działania działalności instytucji i infrastruktur badawczych, w szczególności

- ilościową i jakościową poprawę kształcenia zasobów ludzkich,
- niezależne badania i rozwój, również we współpracy, w celu krzewienia wiedzy i rozumienia,
- rozpowszechnianie wyników badań.

Komisja klasyfikuje również transfer technologii – licencjonowanie, zakładanie tzw. firm odpryskowych (Spin-offs) i inne formy zarządzania wiedzą uzyskaną przez organizację badawczą – jako działalność niegospodarczą, jeśli odbywa się wewnątrz instytucji (25) i cały wynikający z niej dochód jest reinwestowany w zasadniczą działalność instytucji badawczych (26).

Jeżeli do działań gospodarczych używane są te same rodzaje nakładów co do działań niegospodarczych (jak materiały, wyposażenie, personel i środki trwałe) i jeżeli nakłady na daną działalność gospodarczą nie przekraczają 20% całkowitego rocznego budżetu danej instytucji lub infrastruktury badawczej, to państwowe finansowanie nie podlega przepisom o pomocy państwa.

2.1.2. Finansowanie działalności gospodarczej ze środków publicznych

Jeżeli instytucje i infrastruktury badawcze (urządzenia, zasoby oraz związane z nimi usługi, wykorzystywane przez naukowców w ich badaniach) oraz inni nie zorientowani na zysk pośrednicy innowacyjni (jak centra technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, izby handlowe) prowadzą działalność gospodarczą jak wynajem infrastruktury, usługi dla przedsiębiorstw komercyjnych bądź badania na zlecenie, powinno to się odbywać na typowych warunkach rynkowych, a finansowanie takich działań ze środków publicznych jest zasadniczo traktowane jako pomoc publiczna.

Jeżeli jednak instytucja bądź infrastruktura badawcza lub pośrednik innowacyjny wykaże, że otrzymane finansowanie publiczne na dane świadczenia w całości przekazano końcowym odbiorcom świadczeń, pośrednik zaś nie czerpie z tego żadnej korzyści, to nie jest on uważany za beneficjenta pomocy. Do pomocy na rzecz tych końcowych odbiorców stosują się zwykłe regulacje pomocowe.

(23) Rs. 118/85, Komisja/Włochy, Slg. 1987, 2599, Rdnr. 7; Rs. C-35/96, Komisja/Włochy (CNSD), Slg. 1998, I-3851, Rdnr. 36, Rs. C-309/99, Wouters, Slg. 2002, I-1577, Rdnr. 46.

(24) Do działalności gospodarczej należą np. działania badawcze w wykonaniu umów z gospodarką komercyjną, wynajem infrastruktury badawczej oraz działalność doradcza.

(25) Przez „odbywanie się wewnątrz instytucji” Komisja rozumie stan faktyczny, w którym zarządzanie wiedzą jednej lub więcej instytucji badawczej prowadzone jest przez oddział lub wydzielenie podległej struktury danej instytucji badawczej lub wspólnie kilku instytucji badawczych. Umowne przekazanie określonych usług na rzecz osób trzecich w drodze publicznego przetargu nie przeszkadza w uznaniu działalności za mającą charakter wewnętrzny.

(26) W przypadku wszelkich innych form wspieranego przez państwo transferu technologii Komisja nie jest w stanie generalnie rozstrzygnąć na podstawie swego dotychczasowego stanu wiedzy, czy finansowanie tego rodzaju działalności należy uznać za pomoc państwa, czy nie. Komisja wskazuje, że zgodnie z art. 88 ust. 3 TUE państwa są zobowiązane badać charakter takich środków w każdym indywidualnym przypadku i zgłaszać je Komisji, jeśli w wyniku badania dojdą do wniosku, że wchodzą w grę państwowe działania pomocowe.